

Augustin Blazović
Životinjske satire*

I.

Matura za magarce

Biše u onoj prastaraj dobi,
kad su na svitu vladali grofi.
Na lipi četiri konji ognjeni
letu staklena kola po cesti.

Gizdavi grof pred školom postane,
u školu kočiša nutar pošalje,
zapovi, da mu za sina nabavi
dokaz za ispit zrelosti pravi.

Jer derat neće sin grofa tupi
s prostimi djaki te školske klupi.
Kočiš iz škole navredi nosi
grofu za sina ispit zrelosti.

Na to se brzo grof predomisli,
nalog on daje kočišu isti:
Imati hoće za konje četire
na brzu ruku iste papire.

Opet nek biži kočiš u školu,
ali ga na mah noge van nosu.
Direktor grofu pozdrave šalje,
ter mu ponizno daje na znanje:

Za lipe mudre konje grofovske
dokaz mature dati ne more,
jer škoda njegova takove dare
samo za tupe magarce daje.

II.

Junak u zori

Jutro, kad zakukurikne,
misli, da on zoru vikne,
ter se diči, ter se hvali:
bez njega ne b' došli dani.

III.

Kumovi i koza

Stari pelja po ulici kozu.
Njegov ga kum gleda s obloka i pita:
„Reci mi, kamo mi peljaš tog vola?“
A on na ulici zdola
začudjeno veli:
„Kako moreš pitat za vola?
Ne vidiš li, da j' ovo koza?

„Šuti stari!“ – odbrizne mu kum.
„Ne pitam ja tebe,
ja pitam nju!“

IV.

Visoki nos gizdelina

Ki visoko nosi nos,
ne gleda pod noge.
Po stazi koraca bos.
Odbije si palac... Oj!
– Glej bolje pod noge!

V. Nerc u nebu

Mala sibirski močvarna vidra,
– kod nas ju zovu obično nerc –
na vrata nebeska j' dospila
i čuje svetoga Petra reć.

„Hodi, nek hodi, malena moja!
U svitu nisi užela dobra,
jer tamo doli su s tebe uboge
derali kožu za fine gospe.
Jednu prošnju smiš sad izreći.“
A vidra mala ponizno veli:

„Ja bih samo jedno željila,
da bih u nebu nositi smila
malu košulju od bijele kože
jedne bogate debele gospe.“

VI.

Dvi mačke i dica

(Zagovornikom pobačajev)

Dvi stare mačke motreći sidu
na prozornoj daski* bolnice jedne,
u koj se redu na porod žene
ili odsudu na pobačaj dicu.

Gledaju liječnike, žene i sestre,
sinke, kćerčice novorođjene,
i onda jedna drugu zapita:

„Ah, kako znatiželjna bi bila,
kolikoj dici hte se dat rodit,
koliko ćedu u krvi utopit.“

Druga joj mačka na mah odgovara,
iz svoga dugog iskustva je znala:
„Poznaš ti sudbinu naših vlastitih malih.
Koliko su nam ih ljudi poutapati.“

*Fensterbrett

VII.

Magarac i slon

Zmija j' dala magarcu
naslov „monsinjor.“
Pita žaba magarca:
„Ča j' to za naziv?“

Magarac razlaže žabi,

ka krekeće u močvari:
„Kad me zoveš monsignor,
nazivaš me 'moj gospon'.“

Mimo ide stari slon,
nasmije se grohotom:
„Šuti, šuti, budalo,
ne kriči ti zjalavo!
Moreš se zvat 'monsinjor',
meni nisi 'moj gospon'.“

IX.

Lesica kao sudac

Odibiraše živine domaće
dva magarce za svoje fiškale.
A za suca nudi se lesica.
Ljudi moji!
U nje žep i trubac
putuje pravica.

X.

Dvi kokoši i jaja

Jedna je kokoš gizdava
ponosno drugoj kazala:
„Glej, moja jaja su veća
ter po tom im je i cijena.
Ona su **prva** klasa,
za deset groši su draža.“

Druga joj kokodače
gledeći veliko jaje.
Ona ne želji te dike
ter joj srdito odbrizne.
„Neću za deset groši
zadnjici svojoj dat boli!“

XI.

Slon i sadje

U zoološkom vrtu
hranu jednoga lava
stalno samo sadjem.

Potuži se drugomu lavu,
zač i njemu ne dadu
mesa med zube.

Drugoga lava je tvrdnja,
da k upraviteljstvu vrta
ima odlične veze.

Obeća drugu, da će pokusit
kod upraviteljstva mesa mu sprosit.
Ali uspjeha nima.

Toga lava naime po planu
namjesto opice hranu.
A plan zoološkoga vrta je svet.

XII.

Slon, miš i nogomet

(„Mršavomu“ nadripjesniku)

Igrali su slon i miš
na tratini nogomet.
Slon na miša stupne vrijed,
u tlo je zgažen miš.

Slon ga skopa iz zemlje.
Miš se naglo istrese,
mirno slonu pak veli:
„Brate, zato ništa nij!
Isto bi se moglo stat,
ko ti stupnem ja na vrat.“

Kalendar Gradišće 1981, 120-121.

Dvi kokoše (Dvije kokoši)

Ona su **prvoga** klasa>Ona su **prva** klasa.

*Satire su šale: slasne i gorke, vesele i ugrizljive, blage ili oštre. Kako dobroj salati, tako su i satiram potrebni različiti začini: sol i ocat, paprika i papar... Sol za razum, ocat za jezik, paprika za želudac, papar za žuč... A kad se ljudske slabosti i strasti oduvijek rado prenašaju na životinje, zato i u ovi satira one igraju neku ulogu, kadagod glavnu, drugda zbočnu, kadagod posrednu, drugda neposrednu-direktnu. S ovimi satirami htio bih manje dražiti žuč, više ganuti na zabavu i smih.